

DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA

Protecció de Dades i Seguretat de la Informació

Quaderns DivalData

Quaderns dirigits a delegats,
responsables i especialistes
en protecció de dades

Quadern Núm. 7 | Gener 2021

CORRESPONSABILITAT DEL TRACTAMENT

Í N D E X

Vos invitem a traslladar-nos aquelles temàtiques que resulten del vostre interès per als pròxims butlletins informatius. Estes peticions hauran de dirigir-se a:

Diputació de València

Departament de Protecció de Dades y
Seguretat de la Informació

Pl. de Manises, 4 46003 València

Correu electrònic: dpdssi@dival.es

SUBSCRIPCIONS

Si desitges subscriure't a la nostra publicació
accedix al següent

[enllaç](#)

CORRESPONSABILITAT DEL TRACTAMENT

	Pàgina
INTRODUCCIÓ	02
CORRESPONSABILITAT DEL TRACTAMENT	07
MATERIAL COMPLEMENTARI	08
NOTÍCIES D'ACTUALITAT	08

INTRODUCCIÓ

Malgrat que les definicions de les diferents figures intervinents en el tractament de dades personals regulades en la normativa poden semblar clares, en la pràctica ens trobem amb multitud d'escenaris on resulta complicat partionar entre Responsable, Encarregats de Tractament, i la resta de figures que emanen d'aquests. Les funcions atribuïdes a cadascun dels intervinents en el tractament són diferents i impliquen diferents responsabilitats, per la qual cosa convé tindre clar quan estem davant l'un o l'altre.

Segons l'article 26 de l'RGPD:

"Quan dos o més responsables determinen conjuntament els objectius i els mitjans del tractament seran considerats corresponsables del tractament ...".

**SEGONS L'ARTICLE 26 DE L'RGPD:
"QUAN DOS O MÉS RESPONSABLES
DETERMINEN CONJUNTAMENT ELS
OBJECTIUS I ELS MITJANS DEL
TRACTAMENT SERAN CONSIDERATS
CORRESPONSABLES DEL
TRACTAMENT ..."**

I afig:

- "Els corresponsables **determinaran de manera transparent i de mutu acord les seues responsabilitats respectives** en el compliment de les obligacions imposades pel present Reglament, en particular quant a l'exercici dels drets de l'interessat i a les seues respectives obligacions de subministrament d'informació".
- "Aquest acord **podrà designar un punt de contacte per als interessats i reflectirà degudament les funcions i relacions respectives dels corresponsables** en relació amb els interessats. Es posaran a la disposició de l'interessat els aspectes essencials de l'acord".
- "Independenment dels termes de l'acord, **els interessats podran exercir els drets que els reconeix el present Reglament enfront de, i en contra de, cadascun dels responsables**".

**“...SI ELS RESPONSABLES PARTICIPEN
EN EL MATEIX TRACTAMENT, CADA
RESPONSABLE HA DE SER
CONSIDERAT RESPONSABLE DE LA
TOTALITAT DELS DANYS I PERJUDICIS
....”**

Per tant, es tracta de tractaments de dades de caràcter personal realitzats, de manera conjunta, per dues o més entitats.

Afegir, que el Considerant 146 del Reglament estableix que;

“si els responsables participen en el mateix tractament, cada responsable ha de ser considerat responsable de la totalitat dels danys i perjudicis. No obstant això, si s'acumulen en la mateixa causa, de conformitat amb el Dret dels Estats membres, la indemnització pot prorratejar-se en funció de la responsabilitat de cadascun, sempre que es garantisca la indemnització total i efectiva de l'interessat que va patir els danys i perjudicis...”

A pesar que les Autoritats de Control encara no han aprofundit en l'assumpte de la coresponsabilitat de l'art. 26 RGPD, ens trobem que els Tribunals, tant nacionals com europeus, han anat matisant aquests últims anys el concepte de “coresponsabilitat” o “responsabilitat conjunta”. En l'àmbit nacional, el Tribunal Suprem, incideix en què els dos elements bàsics que es desprenen d'aquest art. 26 de l'RGPD i que defineixen la condició de coresponsable són:

1. L'efectiva participació en la determinació dels objectius i els mitjans del tractament o, dit d'una altra manera, que la identificació del responsable del tractament exigeix una valoració fàctica sobre la seua efectiva intervenció en aqueixos concrets aspectes de fixació de finalitats i mitjans del tractament, per a això cal establir, en primer lloc, com és l'activitat de tractament de què es tracta.
2. La delimitació de la seua concreta responsabilitat en el compliment de les obligacions imposades per l'RGPD, sent especialment transcendent per a garantir l'exercici dels seus drets per l'interessat. Abunda en això el considerant 79 de l'RGPD quan assenyala que, la protecció dels drets i llibertats dels interessats, així com

“...L'existència d'una responsabilitat conjunta no es tradueix necessàriament en una responsabilitat equivalent dels diversos agents als quals concerneix un tractament de dades personals. Per contra, aqueixos agents poden presentar una implicació en diferents etapes d'aqueix tractament i en diferents graus, de manera que el nivell de responsabilitat de cadascun d'ells ha d'avaluar-se tenint en compte totes les circumstàncies pertinents del cas concret.”

la responsabilitat dels responsables i encarregats del tractament requereixen una atribució clara de les responsabilitats en virtut de l'RGPD, inclosos els casos en els quals un responsable determine les finalitats i mitjans del tractament de manera conjunta amb altres responsables.

D'un altre costat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) ja va anar realitzant apreciacions respecte a la corresponsabilitat del tractament en Sentències com la del 5 de juny de 2018, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein* (material complementari), o la del 10 de juliol de 2018, *Jehovan todistajat* (material complementari), en les quals afirmava (encara que sobre la base de la ja derogada Directiva 95/46) que:

- L'existència d'una responsabilitat conjunta no es tradueix necessàriament en una responsabilitat equivalent dels diversos agents als quals concerneix un tractament de dades personals. Per contra, aqueixos agents poden presentar una implicació en diferents etapes d'aqueix tractament i en diferents graus, de manera que el nivell de responsabilitat de cadascun d'ells ha d'avaluar-se tenint en compte totes les circumstàncies pertinents del cas concret.
- La responsabilitat conjunta de diversos agents respecte a un mateix tractament en virtut d'aquest precepte no suposa que cadascun d'ells tinga accés a les dades personals en qüestió.

Per exemple, en l'assumpte referenciat *Jehovan todistajat*, eren els membres de la comunitat dels Testimonis de Jehová els qui tenien la possessió física de les dades personals, bastant que l'activitat de predicació durant la qual s'havien recaptat les dades estiguera organitzada, coordinada i fomentada per la comunitat, per a considerar que totes dues parts, membres i comunitat, eren corresponsables del tractament.

“...Abans de l'aparició de l' RGPD, en virtut de la Directiva 95/46, el Grup de Treball de l'Article 29 (GT29), en el Dictamen 1/2010 sobre els conceptes de «responsable del tractament» i «encarregat del tractament» i analitzava la possibilitat del control plural que ofería la definició de “responsable” de la Directiva (“que només o conjuntament amb uns altres determine les finalitats i mitjans del tractament”), i ja ens aportava algun exemple d'aquesta corresponsabilitat.”

CORRESPONSABILITAT DEL TRACTAMENT

En l'àmbit privat: La corresponsabilitat és habitual en alguns dels tractaments de dades realitzades per grups d'empreses:

- Tractament d'imatges sistema de videovigilància d'un grup d'empreses, albergades en un mateix edifici o instal·lació. Totes elles volen la seguretat de les instal·lacions i, conjuntament, determinen els mitjans per a aconseguir-ho, accedint al visionat dels enregistraments conjuntament i decidint com actuar en cas necessari.
- Les entitats que mantinguen els sistemes d'informació creditícia i les creditors tindran la condició de corresponsables del tractament de les dades respecte del tractament de les dades referides als seus deutors.

Abans de l'aparició de l'RGPD, en virtut de la Directiva 95/46, el Grup de Treball de l'Article 29 (GT29), en el Dictamen 1/2010 sobre els conceptes de «responsable del tractament» i «encarregat del tractament» (material complementari) analitzava la possibilitat del control plural que ofería la definició de “responsable” de la Directiva (“que només o conjuntament amb uns altres determine les finalitats i mitjans del tractament”), i ja ens aportava algun exemple d'aquesta corresponsabilitat:

- Tractament de dades personals per part d'agències de viatges, aerolínies i hotels. Si totes elles incorporaren una plataforma en la qual els tres actors decidiren sobre el tractament de dades, considera el GT29 que estariem davant un cas de corresponsables del tractament perquè, encara que els actors no compartiren finalitats, sí que compartiren mitjans.

“En l'àmbit públic, la gestió de serveis públics sota fórmules de gestió directa duta a terme per dues o més AAPP pot implicar una corresponsabilitat en el tractament :

- ***Teleassistència domiciliària***
- ***Servei transport interurbà***
- ***Videovigilància recinte vehicles municipals....”***

En l'àmbit públic:

En l'àmbit públic, la gestió de serveis públics sota fórmules de gestió directa duta a terme per dues o més AAPP pot implicar una corresponsabilitat en el tractament :

- Teleassistència domiciliària
 - Servei transport interurbà
 - Videovigilància recinte vehicles municipals...
- En concret, en l'àmbit de l'Administració Local, l'Agència Catalana de Protecció de Dades (APDCAT), en Dictamen CNS 17/2018 (material complementaris), va ser preguntada per un Consell Comarcal sobre la possibilitat de corresponsabilitat del tractament de les dades que el propi Consell i diversos Ajuntaments realitzen mitjançant una plataforma. Concretament, una plataforma que utilitzen com a eina bàsica de treball dels 25 Equips Bàsics d'Atenció Social municipals (EBAS) per a gestionar la informació i la documentació de les persones que es dirigeixen als Serveis Socials municipals. En aquest supòsit, la APDCAT va atribuir tant al Consell Comarcal com als 25 Ajuntaments la condició de responsables del tractament de dades per a la prestació dels serveis socials bàsics, atenent les seues respectives competències.
 - Els centres soci-sanitaris concertats i l'administració pública competent, serien corresponsables d'històries clíniques.

D'altra banda, des de les Directrius 07/2020 del Comitè Europeu de Protecció de Dades (material complementari) sobre els conceptes de responsable del tractament i encarregat en l'RGPD podem extraure exemples del que no seria una Corresponsabilitat del tractament:

“...Pot haver-hi situacions en les quals diversos actors tracten successivament les mateixes dades personals en una cadena d'operacions, tenint cadascun d'aquests actors un propòsit independent i mitjans independents en la seua part de la cadena”

- L'intercanvi de les mateixes dades o conjunt de dades entre dues entitats sense finalitats o mitjans de tractament determinats conjuntament. Això ha de considerar-se una comunicació de dades entre responsables independents.

Exemple: transmissió de dades d'empleats a les autoritats fiscals.

Les dades personals dels empleats amb el propòsit de gestió de sous, assegurances de salut, etc. Una llei imposa l'obligació d'enviar totes les dades sobre salaris a les autoritats tributàries, amb la finalitat de reforçar el control fiscal. En aquest cas, encara que tant l'empresa com les autoritats fiscals tracten les mateixes dades en relació amb els salaris, falten les finalitats i mitjans determinats conjuntament respecte a aquestes dades. El tractament donarà com a resultat la qualificació de les dues entitats com dos responsables de dades per separat.

- A més, pot haver-hi situacions en les quals diversos actors tracten successivament les mateixes dades personals en una cadena d'operacions, tenint cadascun d'aquests actors un propòsit independent i mitjans independents en la seua part de la cadena.

Exemple: anàlisi estadística per a una tasca d'interès públic.

Una autoritat pública té la tasca legal de realitzar anàlisi i estadístiques rellevants, com exemple la taxa d'ocupació del país. Per a això, altres entitats públiques estan legalment obligada a divulgar dades específiques a l'Autoritat competent. L'Autoritat decideix utilitzar un sistema específic per a processar les dades, inclosa la recopilació. Això també significa que les altres unitats estan obligades a usar el sistema per a la seua divulgació de dades. En aquest cas, sense perjudici de qualsevol atribució de rols per llei, l'Autoritat serà l'únic responsable del tractament amb finalitats d'anàlisi i estadístiques de la taxa d'ocupació processades en el sistema, perquè determina el propòsit del tractament i ha decidit com es realitzarà el tractament organitzat.

MATERIAL COMPLEMENTARI

- Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell de 24 d'octubre de 1995 relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades. Consulta [aquest enllaç](#).
- Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de 5 de juny de 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16). Consulta la sentència en [aquest enllaç](#).
- Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea del 10 de juliol de 2018, [Jehovan todistajat \(C-25/17\)](#)
- Directrius 07/2020 sobre els conceptes de responsable del tractament i processador en el GDPR. Consulta el document en [aquest enllaç](#).
- Dictamen 1/2010 sobre els conceptes de «responsable del tractament» i «encarregat del tractament». Consulta el document en [aquest enllaç](#).
- Dictamen CNS 17/2018, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades (APDCAT). Consulta el document en [aquest enllaç](#).

NOTÍCIES

- L'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) adverteix a l'Alcalde d'un Ajuntament per exposar en la seua pàgina de Facebook la Sentència íntegra d'un procediment en el qual actuava com a part codemandada al costat de l'Ajuntament. El post exposat pel reclamat en aquesta xarxa social dona a conèixer uns fets i unes dades que permeten identificar al reclamant a través de l'íntegra sentència exposada, juntament amb les diverses circumstàncies que en les seues pàgines es relaten, entre altres el desenvolupament del seu ús, o l'al·lusió a terceres persones a les quals s'identifica que se succeeixen en el relat d'aquesta. [Consulta la Resolució en aquest enllaç](#).
- L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT) emet un informe jurídic en relació amb l'accés d'un pare a les qualificacions acadèmiques universitàries del seu fill major d'edat. Conclou la APDCAT que la denegació de l'accés a la informació sol·licitada podria obstaculitzar el dret a la tutela efectiva del progenitor, regulat en l'article 24.1 de la Constitució espanyola, en la mesura que el progenitor no pot conèixer si el fill manté el rendiment regular acadèmic, ni disposar de l'element probatori que requereix la normativa processal per a l'admissió d'una demanda de modificació de mesures. Consulta l'informe en [aquest enllaç](#).
- INCIBE ens facilita una sèrie de consells per a evitar els riscos de ciberseguretat des del lloc de treball. Fugida de dades, pèrdua d'informació confidencial, infeccions per *malware* o reliscades en l'ús del correu electrònic o les xarxes socials són alguns dels riscos als quals ens enfrontem en el lloc de treball. És important conèixer les situacions més comunes relacionades amb la seguretat de l'entorn de treball dels empleats per a poder així minimitzar el risc de fugida o pèrdua de dades. Consulta les recomanacions en [aquest enllaç](#).
- L'Agència Catalana de Protecció de Dades (ADPCAT) ha aprovat el Codi de Conducta creat pel Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC) que dotarà a les entitats sanitàries d'uns estàndards de seguretat per a complir amb la normativa en protecció de dades. Consulta les recomanacions en [aquest enllaç](#).